

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =
 május 27. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Még néhány szó a bankkérdéshez.

A Határőr egyik utolsó vezércikkében Dr. Kubinyi Károly igen érdekes összeállítást közölt az O. M. Bank mérlegrészletéről. A cikkben felsorolt adatok hitelesek, hiszen magának a Banknak a kimutatásából valók, világos tehát, hogy a hozzájuk fűzött, illetve a belőlük levont tanulság is találó. Tény az, hogy a Bank Magyarországon nem egész 3 milliárd összforgalom mellett épen úgy 10 millió koronát nyer, mint Ausztriában 8¼ milliárdnyi összforgalom mellett. Ezen belül azonban még sokkal sivárabb kép tárul elénk, ha a bank-kimutatás részletes adatait is figyelemre méltatjuk.

A Bank u. i. az 1908. üzleti évben Ausztriában 3.200, Magyarországon 2.200 millió értékű váltót számított le, Ausztriában 236, Magyarországon 176 millió értékű lombard kölcsönt adott. Ez a két üzletág sok tekintetben egyenlő megbírálás alá esvén, összehajthatók s így a váltó és lombard-kölcsönök összege Ausztriában k. 3,240 millió, Magyarországon 2,370 millió. Az egyéb üzletágak: a beszedési és bizományi üzlet nagy átlagban ¼% jutalékot hajtanak, azért ezeket is összehajthatjuk, a mikor is együttesen Ausztriában k. 4,760 millióra, Magyarországon k. 440 millióra rúgnak. Ha ezeknek a hozadékát — ½% - el számítva — Ausztriában k. 240,000 koronára, Magyarországon k. 220,000 koronára tesszük és ezt a Bank kimutatása szerinti tiszta nyereségből levonjuk, akkor a jegybank Ausztriában egy év alatt k. 3.240 milliónyi kölcsöntüzleten k. 8,000,000-t nyert, Magyarországon ellenben 2,370 millió kölcsön 9,800 millió felüli jövedelmet hajtott, vagyis Ausztriában közel egy milliárddal nagyobb kölcsön üzlet csaknem két millió koronával kevesebbet hajtott.

Ennek a nagy gazdasági jelentőségét talán felesleges volna külön is méltányolni, egyet azonban mindenesetre ki kell emelni. — A bankszabdalom értelmében u. i. a Bank évi nyereségéből a két állam is részesedik. A részesedési összeg az utolsó évben k. 6,361,739 14-t tesz ki. Ezen a két állam a kvóta arányában osztozik. Kér-

dem már most, mi jögon jut Ausztriának 4 millió a nyereségből, míg Magyarországra csak 2 millió, holott a nyereség nagyobb részben Magyarországból került? nemesak hogy a Bank osztaléka révén Magyarországból évenként sok-sok millió vándorol az osztrák részvényesek zsebébe, hanem még magának az osztrák kormánynak is több jut a mi pénzünkből, mint önmagunknak.

Itt kell még arra az eddig még egyáltalában nem méltányolt jelenségre is rámutatni, hogy az Ausztriában leszámított váltók egy igen jelentékeny kontingense Magyarországból származik. Hogy lehet az? Hiszen ha a magyar váltó Ausztriában bankképes, akkor itthon is leszámítottatható lett volna. Miért küldetett tehát Ausztriába? A felelet egyszerű. Egyrészt nálunk drágább a *discontláb*, másrészt Magyarországon nem olyan könnyen szerzhető meg a bankhitel, mint ott Ausztriában, a Bank igazi hazájában.

Nem nagy éleslátás, vagy sok gazdasági érzék kell ahhoz, hogy ezek után mindenki az önálló bank mellett foglaljon állást. És sajátságos, mikor már ugylátszik igazán nem lehet a közösbank mellett semminemű nyomatékos érvet felhozni, akkor a bankszabdalom meghosszabbításának áraként a készfizes felvételét kínálgatják bizonyos oldalról.

Vizsgáljuk csak meg a készfizes lényegét és jelentőségét. A készfizes alapjában véve abból áll, hogy a Bank kívánatra jegyeit aranyra tartozik beváltani. Az O. M. Banknak ez a kötelessége — évtizedek óta — fel van függesztve és Ausztriában és Magyarországon minden állampolgár köteles fizetés fejében bankjegyeket elfogadni, anélkül, hogy azoknak aranyra való becserelését követelhetné. Hát hiszen normális időben, mikor a bankjegy tényleg annyit ér, mint az arany, akkor senki sem kíván papírpénz helyett aranyat, mert arának sokkal kényelmesebb. Gazdasági válságok idején pedig, amikor a papírpénz nem volna elég megbízható, amikor mindenki csakugyan aranyat kíván, akkor még a készfizes bankok is felfüggesztetik ebbeli kötelezettségüket, amire legkiválóbb példa a Bank of England. Jó időben tehát nem kell az arany, válság esetén pedig még a különben készfizes banktól sem kaphatunk aranyat. Minek hát a készfize-

téssel való kecsegtetés? Sokan arra gondolnak, hogy a készfizes felvétele a külfölddel szemben erősíti a hitelünket. Pedig ez is teljesen alaptalan feltevés. Mert hiszen a külföld irányában most is és mindig készfizes ország vagyunk. Hiszen a német, az angol, vagy a francia gyáros, termelő vagy hitelező nem kényszeríthető arra, hogy bankjegyet fogadjon el tőlünk fizetés fejében és valójában a mi külföldi fizetésekre felhasznált váltóink tényleg arany váltók! Hogy ennek dacára sem vándorol ki tőlünk az arany, annak azonfelül, hogy viszont mi is sok külföldre szállított áru fejében tömredék aranyra kiállított váltót kapunk, még általános közgazdasági oka is van.

Reánk nézve tehát a készfizes felvételének nincs jelentősége, az evvel való kecsegtetés tisztára mézes madzag és ha a Bank arany-fizető kötelessége visszaállítatik is, csak az a bizonyos „nesze semmi, fogd meg jól“ marad.

Végső eredményben tehát a közös bank Magyarországon többet nyer mint Ausztriában, de azért a magyar piacot aránytalanul gyengébben dotálja. A haszonnak több mint ⅔ része Ausztriáé, részint a Bank részvényeseié, részint a kormányé. Van ezek szerint egy bankunk, amelynek a fentartásához nagyobb részben járulunk mint Ausztria, a melynek nyereségéből a kisebb rész a miénk és a mely mindamellett nemcsak belső szervezetében és egész érzésében osztrák, de még működését is osztrák állami, hatalmi és politikai érdekek szempontjai szerint rendezik el.

Evvel szemben a bankbizottság tárgyalásai során a meghallgatott elméleti és gyakorlati szakemberek a tekintetben egészen megegyező véleményt adtak, hogy a külön bank felállításának nehézséggel nem járna. Ha tehát megalapítani pénzügyi erőnk szempontjából lehet, akkor miért a sok töprengés és a nagy bizonytalanság? Jól tudjuk: Ausztria nem enged és erre meg vannak a maga okai! A Bank utján először is nagy jövedelemre tesz szert, másodsor általa minden alkalommal nagy nyomást gyakorolhat reánk és végre a bank-elkülönítésben látja megnyitni azt az utat, amely bennünket az önálló vámterülethez vezet. Pedig mindent, csak ezt ne! Ennek a megakadályozása végett kellett az utolsó alkotmányválságot is felidézni, ennek az elhárítása végett kell a közös hadsereg, a közös külügy

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
 VI. Dálnok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lenge selyem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissette, valamint batistok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékermék, francia percaikok és delainek-beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagosan kiállításra.

és végre ettől akarnak bennünket elriasztani, mikor legutóbb is a Neue Freie Presse utján, náluk elhelyezett értékpapirjaink visszaküldésével fenyegetnek. Ez a fenyegetés azonban ugyan hat a gazdasági kérdések és viszonyok ismerőjére, mint a mikor valaki éktelen nagy haragjában azt kiáltozza, hogy a saját fejét harapja le.

Fenntartom magamnak, hogy egyik közelebbi alkalommal erre a kérdésre, kapcsolatban a vámterület elkülönítésének a kérdésével, még visszatérjek.

Eichner Zsigmond.

Az édesvízi halászat és halgazdaság.

A földmivelésügyi miniszter kiadásában e címmel egy érdekes és hézagpótló szakmunka jelent meg, melyet a miniszter megbízásából Répássy Miklós műszaki tanácsos irt meg s mely egy most fejlődő nagy fontosságú gazdasági águnk legfontosabb kérdéseit ismerteti meg a nagy nyilvánossággal.

A könyv az elméleti részek mellett fontos gyakorlati utmutatásokat is tartalmaz, négy száznál is több oldalra terjed s öt főrészre oszlik. — Az első részben az általános tudnivalókat sorolja fel az író, a második a mesterséges, a harmadik a természetes halászatról szól; a negyedikben a magyar halászati közigazgatást, az ötödik pedig a külföld halászati viszonyait ismerteti.

Az általános részben, mindenekelőtt a halászat szó gazdasági értelmét magyarázza meg, kifejtve, hogy e szó nemcsak a hal kifogását jelenti, hanem minden halbus előállítására irányuló tevékenységet magába foglal. Ezután közérthető módon írja le halaink természetrajzát, halfajtáinkat, elterjedésük feltételeit, ellenségeiket, táplálékukat.

A mesterséges halászatról szóló részben részletesen kifejti a tógazdaság és mesterséges halászat fogalmát, ismerteti a haltenyésztési módokat s az eddig nyert tapasztalatok alapján gyakorlati utmutatásokat ad. Vizsgálva hazai viszonyainkat, az alacsonyabban fekvő vidékeken főként a ponty tenyésztését javasolja, melylyel együtt, mint mellék termelvény a fogas, süllő és compó, valamint a harsca, esuka, ángolna és pisztráng is tenyésztethető. Magas szintjainkon a sebes pisztráng, a szivárványos pisztráng és a pataki sajblinggal berendezendő tógazdaságoktól vár jövedelmezőséget. Részletesen ismerteti a halgazdaságok berendezését, a halastavak és teletetők szerkezetét, a tavak trágyázási módjait s a trágyázás fontosságát.

A pontos tógazdaság mellett külön leírja még a pisztrángtenyésztést is és felvilágosításokat ad a halak szállítására és értékesítésére vonatkozólag.

A természetes halászat kérdését a halászati törvény már szabályozza, — de az e — törvény keretén túl is vannak még fontos tennivalók, melyeket nem szabad elhanyagolnunk, ha nem akarjuk folyóink halállományát veszélyeztetni. Ilyenek különösen a meder és vízjárás gondozása, a víz természetes tiszta-

ságának megóvása és a mesterséges behalásztás.

A halászatunk közgazdaságáról szóló fejezetben rövid történelmi visszapillantást tesz, majd az állami intézmények és az állami haltenyésztési tevékenység leírása után, áttér a mai halászat tüzetes ismertetésére, külön jellemezvén főbb folyóink és tavaink halászatát.

A jövő fontos feladatának tekinti halászati törvényünk revízióját, a halkereskedelem szervezését és a tógazdaságok kedvezményezését, mert haltenyésztésünk igazi kifejlődése csak ezek segítségével várható.

A tanulságos kötet bolti ára 1 korona, lelkészeknek, tanítóknak és jegyzőknek pedig kérésükre ingyen küldi meg a földmivelésügyi miniszterium könyvtára.

Nemzeti színészet.

Mintha közönségünk színházbejárásai kedve fogyna. Vasárnapot kivéve csak félig telt házakról adhatunk számot, pedig az előadások telt házat érdemeltek volna.

Szombaton Offenbachnak ismeretes dalműve, „Hoffmann meséi“ volt műsoron. Hoffmann szerepét Hunfl Imre énekelte a töle már megszokott precizitással, ügyességgel. Partner volt Stella, Olimpia és Antónia hármas szerepében Berczik Margit, aki modulálva, artikulálva, finom nuancirozással felelt meg ezuttal is hivatásának. Lindorf, Coppelius, Miracel hármas szerepét soha jobban még senki sem alakította, mint Pintér Imre. Vérbeli művész, akinek remek hangja nem téveszt hatást. Heltai András, Cochenille és Ferenc hármas szerepében méltó volt önmagához. A törekvő, kedves komikust láttuk magunk előtt. Parlagi sikkes Miklósa, Hajagos átgondolt Crespelje és Szilágyi sikerült Spalansonija részt kértek a sikerből. Végtelemül kedvesen csevegett mint a Muzsa szelíme az elbájoló Károlyi Ibolyka, jól énekelt mint Fantom Ujfalussy Bella.

Vasárnap délután a „Sevillai borbélyt“-t, este az „Erdészleány“-t ismételték meg.

Kétfőn Földes Imréné ujdonsága, a „Hivatalnok urak“ volt az előadás tárgya. Hatalmas szatírárt irt a híres színműíró a hivatalnoki kar egynémely félszégese ellen, de darabjának végkifejlete nem kielégítő. Más erkölcsi motívumot vártunk volna, amely a darab végét hatásosabbá, érthetőbbé tette volna. Thurynek volt farsztó szerepe, Barnát adta átgondoltan, művészi tökélylyel. Partnerében Tóth Ilonában (René) hivatott társra talált, aki ezt a nagy tanulmányt igénylő szerepet mintaszerűen kreálta. Kövessy mint Róth szerepelt. Ebben a satíró-komikus szerepben zajos hatást ért el és nyílt színen kapott tapsokat. Kövessyné mint Vámosyné adta nagy tanujelét annak, hogy drámai darabokban is igaz művészettel tud alakítani. Elismeréssel adózunk Pintér (Brohser), Lévy (Foleky), Hajagos (Müller), Heltai (Vámosy Dezső), Szőke Sándor (Müller) iránt és kiemeljük, hogy kisebb szerepekben igen kedvesek voltak Szőke Gizi (Róth Ella) és Károlyi Ibolyka (Juliska gépirókissasszony).

HIREK.

Holló képviselő köszönete. Holló Lajos orsz. képviselő május 18-i kelettel a következő köszönő sorokat intézte Dr. Demetrovits Vladimir polgármesterhez: „Ujvidék szabad királyi város törvényhatósági bizottsága közgyűlésének megbízásából velem közölt megtisztelő üdvözlétért fogadja Nagyságod hálás és hazafias köszönetemet“

A Dmke ujvidéki osztályának közgyűlése. A Dmke ujvidéki osztálya vasárnap, 23-án d. e. tartotta a tagok élénk részvétele mellett tisztújítással összekapcsolt V. évi rendes közgyűlését. Az elnök s titkár évi jelentéseikben beszámoltak az osztálynak megalakulása óta kifejtett működéséről. Bár az osztály ugyan Ujvidéken, mint a környéken igen eredményes működést fejt ki, számos könyvtárt létesített, gyermeklapokat járát s a csajkáskerületi magyarság gazdasági érdekeit is hathatósan felkarolta, a közönség még mindig érthetetlen közönytél viseltetik az osztály működése iránt. A tagok száma inkább fogy, mint szaporodik, a tagdíjak lanyhán folynak be, az adományok igen gyérek s az összes ujvidéki és bácskai pénzintézetekhez támogatás végett intézett felszólítások teljesen eredménytelenek maradtak. Ha az Ujvidék városától és a Muzemok és Könyvtárak Tanácsától nyert 500—500 korona évi segély rendelkezésre nem állna, az egyet már most kénytelen volna működését szűkebb térre szorítani. A közgyűlés a könyvtár gyarapítására, a Napközi Otthonra, az Én Ujságom járatására jelentékeny összegeket szavazott meg s elhatározta, hogy az ősszel a vidéken *analfabéta* tanfolyamokat és felolvasásokat rendez s akciót indít a szegény magyarság részére gazdasági munkáslakások építése iránt. A közgyűlés a távozó titkárnak, Dr. Benisch Arthurnak az osztály érdekében kifejtett működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, majd megejtette a tisztújítást. Elnök lett Endre Antal műszaki tanácsos, alelnökök Bruck Ferenc, Megyesi Ferenc és Kleiszner Gusztáv, jogtanácsos Dr. Horváth Géza, titkár Török József polg. isk. tanár, könyvtáros Nyul József főgimn. tanár, pénztáros Nezmák Péter.

Mária ünnepély. Az ujvidéki kir. kath. magy. főgimnázium kebelében Hauschka József hittanár vezetése mellett működő „Mária kongregáció“ vasárnap sikerült ünnepséget tartott a következő műsorral: 1. Mária dal. Előadta az ifjusági énekkar. 2. „A celli búcsu“ Melodráma. Irta Endrődi Sándor. Előadta Náray Antal VI. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Mondta Hoós Kázmér VIII. o. t. 4. Auer István: „Magyarország ékessége“. Szavaltta Erdey Ferenc IV. o. t. 5. „Kinek első szt. királyunk...“ Dal. Éneklé az ifjusági énekkar. Az énekkart Léh Jakab zenetanár vezényelte.

Kirándulás. Az „Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör“ 1909. május 30-án pünkösd vasárnapján Ujverbáson a „Korona szálló“ összes helyiségeiben táncal egybekötött nagy hangversenyt rendez. Az igen élvezetes műsor kiemelkedő számai lesznek: Hoppe Rezső 3 eredeti magyar dal, a) Nem marad a piros

rózsa, b) régi búna
Fráter
Hozd ki
dalok a
előadásra
bariton s
lenete. El
kör“ ujo
Rákóczi
nap d. u.
ezen kir
elindulá
lyiségébe

Jutal
télén a D
sokat tar
közoktatá
Arthur, K
Szabó L
rokat, ak
20—20 l

Ház
fiuskola
dél előtt
pancsova
Dánka u

Alap
honvédel
József és
kir. honv
tésére lét
közö okl
rendszer
nek fenti
Szeged
házában
költségei
pitvány
m. kir. l
a ki élet
évet még
sen vagy
vármegy
badka, l
községi
miniszte
hez szab
zonyitvá
igazol
31-ig Bá
tandók
város p
felvilágo

Eiv
csász. é
hadnagy
ban elv
db 50 k
volt.

KI
Nedjelk
délután
tettét é
nő után

A l
ge elmé
penszka
kertben
rités k
és mire

Tol
járat te
szénker
amint g
hazafel
Ta
szabóm

rózsa, b) Kecskeméti híres vásár, c) Régi, régi, régi búne a lánynak és szintén Hoppe Rezső Fráter notája: I. Száz szál gyertyát, II. Hozd ki babám. III. Ez a kis leány, mely dalok a kecskeméti orsz. dalversenyen is előadásra kerülnek, valamint Pulay József bariton soloja és Gyenizse Károly magánjelenete. Elutazás az „Ujv Polg. Magy. Daloskör” ujonnan berendezett helyiségéből (II. Rákóczi Ferenc-ut 41. sz.) pünkösdi vasárnap d. u. 4 órakor, gyülekezés 3 órakor. Akik ezen kiránduláson részt óhajtanak venni, az elinduláskor jelenjenek meg az egyesület helyiségében.

Jutalmazás. Ismeretes, hogy a lefolyt télen a D. M. K. E. ismeretterjesztő előadásokat tartott. Amint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter most Dr. Benisch Arthur, Kardos Miksa, Várady Kálmán, Dr. Szabó Lajos és Dr. Piukovich Sándor tanárokat, akik ezeket az előadásokat tartották, 20--20 korona jutalomban részesítette.

Házasság. Kruspér István, a helybeli polg. fiúiskola rajztanára pünkösdhétfőn, május 31-én délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget a pancsovai gör. kel. nagytemplomban Drágits Dánka urleánynak.

Alapítványi hely betöltése. A m. kir. honvédelmi miniszter a néhai ifj. báró Rudics József és özvegye, szül. Szász Julia által m. kir. honvédelegységi egyének árvái neveltetésére létesített alapítvány kamataiból a vonatkozó oklevélhez képest évi 260 kor. egyelőre rendszeresített egy alapítványi hely — amelynek fenti évi 260 koronányi javadalmazással Szeged szab. kir. város törvényhatósági árvaházában egy fiú- vagy leányárvának tartási költségei fedeztetnek — betöltendő. Az alapítvány jótéteményében részesülhet minden m. kir. honvédségi legénységi egyén árvája, a ki életének 5-ik évét betöltötte, de 12-ik évét még túl nem haladta, amennyiben teljesen vagyontalan s atyja után Bács-Bodrog vármegye területén — ide értve Zombor, Szabadka, Ujvidék és Baja városokat is — bir községi illetőséggel. A m. kir. honvédelmi miniszter urhoz intézett folyamodványok, melyhez szabályszerű illetőségi és szegénységi bizonyítvány, továbbá az apának elhalálzását igazoló halotti levél csatolandók, f. é. július 31-ig Bács-Bodrog vármegye alispánjánál nyújtandók be. — A közelebbi feltételek iránt a város polgármesteri hivatala nyújt bővebb felvilágosítást.

Elvesztett pénztárca. Petrics Ödön, a csász. és kir. 70-ik gyalogezred tartalékos hadnagya hétfőn délután a városban haladtában elvesztette pénztárcáját, melyben egy db 50 koronás és 2 db 20 koronás bankjegy volt.

Kimentett öngyilkos. Rujanics Ivka Nedjelka 30 éves vukovári lakosnő vasárnap délután a vashid felett a Dunába ugrott, de tettét észrevette Benke Mihály töltsőr, ki a nő után ugrott és őt élve kimentette.

A kutba fulladt. Mészáros 30 éves gyenge elméjű csavargó vasárnap délután az uszpenzka temető mellett levő Barfusz-féle kertben locsolással foglalatzkodott, vízmerítés közben hogy-hogy nem, a kutba esett és mire észrevették, bele fulladt.

Tolvaj kocsis. Hétfőn éjjel a rendőrorjárat tetten érte Király Sándort, a Fuchs-féle szénkereskedő és postaszállító cég kocsisát, amint gazdájától ellopott négy zsák szénnel hazafelé tartott.

Tavaszi mulatságot rendez az ujvidéki szabómunkások és munkásnők szakegyesü-

tének vigalmi bizottsága e hó 31-én, pünkösdi másod ünnepén a dunaparti Ruzsicska-féle kerthelyiségekben. A mulatság táncból áll, melyet műkedvelői előadás előz meg: Szomaházi István 1 felv. vigjátéka: Hófuvás.

Fényképészeti műterem. Vajda Dezső fényképésznek a Petőfi-utca 32. sz. saját házában nyitott s úgy a közönség legfokozottabb igényeit kielégítő, mint a legmodernebb vívmányokat felölelően felszerelt fényképészeti műterme, valamint kirakata látványosság számba megy, amely méltó a megtekintésre még annak is, aki nem egyenesen lefényképeztetés végett keresi fel e műtermet.

Garázda oszszök. Kellner Jóca és Letics Aca fakereskedési oszszök kedden virradó éjjel rátámadtak Istok János dunaparti vámszedőre, kinek már régi haragosai s midőn Istok haragosai elől menekülni igyekezett, előbbi fergőpisztolylyal, utóbbi pedig vadászfegyverrel kezdett utána lövöldözni, de mielőtt Istokban kárt tehettek volna, az odaért rendőrorjárat lefegyverezte őket.

Az elmebeteg kalandja. Bácsstopolyán Kovács Imre 19 éves legény, akinek nem ép az elméje, nagyobb összegű pénzt lopott az apjától és avval neki indult az országutnak, hogy meg sem áll Amerikáig. Utközben a félkegyelmű legénytől ellopták a pénzt és ez szegény, pénz nélkül bolyongott, míg a csendőrok elfogták és visszahozták Bácsstopolyára.

Csőd. Az ujvidéki kir. törvényszék Pesing Dusan ujvidéki kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul Dr. Boksán Miklós ujvidéki ügyvé. neveztetett ki.

Lelkészválasztás. Az óbecsei protestáns egyházközség legutóbbi közgyűlése alkalmával Becker Mihály ujvidéki ág. ev. esperességi segédlelkészt választotta meg egyhangulag lelkészül.

Uj gyár a megyében. Ujverbáson gyufagyár rt. cég alatt 100.00 kor. alaptőkével (1000 db 100 koronás részvény) gyufagyár alakult Ujverbáson.

A Zombor városi villamos vasut közg. bejárása e hó 26-án tartatott meg s ennek vezetésére a miniszter Dr. Radán Amadé min. osztálytanácsost küldte ki. A 12 km. hosszú vonal felső vezetékkel épül és a hozzá szükséges munkaáramot a város villamvilágítási telepe fogja szolgáltatni.

A féltékenység áldozata. Tuczakovits Vojin zombori szállási gazda, talán alaptalanul, gyanuba fogta Mirkovics Tósót, hogy feleségének teszi a szépet. Hiába leskelődött utána, eredményt nem ért. De azért féltékenységi szenvedélye egyre nőtt s ilyen lelki állapotban találkozával Mirkovicscsal, szóváltásba elegyedett vele, majd kirántotta revolverét s kétszer lőtt a meggyanusított Mirkovicsra, aki eszméletlenül összerogyott és súlyosan megsebesülve kórházba szállítottatott.

Megégett gyermek. Kohl József palánkai lakos 2 éves kis fia a forró tejet a takaréktűzhelyről magára rántotta és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy egy napi kinok után belehalt.

Orvosválasztás. Káty község képviselő-testülete a közs. orvosi állásra, mely Tóth Gyula elhalálzásával került üresedésbe, Barako Gábor tomaseváci orvost választotta meg egyhangulag.

Uj vasut. A kereskedelemügyi miniszter Matkovits Béla temerini nagybirtokosnak Csantavér községből kiindulólág a b. bodrogmegyei h. é. vasutak Péterréve állomásig vezetendő keskeny vágányu gőzmozdonyu h. é.

vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét megújította.

Nyilt-tér.

Csak egyet szeretek, finomat, kicsit,

a kinek sok jótéteményt köszönhetek: a szodeni ásványpasztillát (Fay-féle valódit). Ha olykor köhögök, azonnal beveszek egy pasztillát. Ha meghűltem, elég hat-tíz pasztilla, hogy minden kínzó jelenség elmúljon. Ha súlyos hurutom van, pasztillákat olvasztok föl forró tejben és néhány óra múlva ismét helyemen vagyok. Fay valódi szodeni-jének az ára csak 1 kor. 25 fillér egy skatulyával és minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható. Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Ékszereladás.

A Szerb Matica ügyésze és könyvvezető-sége részéről közhírré tétetik, hogy Margetics Péter és Julianna alapítványához tartozó és alább felsorolt ékszerek a Szerb Matica t. f. évi május hó 28-án d. e. 9 órakor megtartott tanuló nyilvános árverésen készfizetés mellett fognak adni.

Az eladandó ékszerek szakértői becsértéke a következő:

1 drágakő-mellék rózsaszínű középső kövel	K 340.—
1 pár gyémánt fülbevaló	452.—
1 gömbölyű koronás gyűrű	56.—
1 gömbölyű koronás gyűrű	30.—
1 smaragdköves gyűrű	36.—
1 drágakő, 2 rubin	30.—
1 jegygyűrű	6.—
1 női zsebóra láncsal	90.—
1 nyakkendő-tű	40.—
1 karperec	47.—
1 kávéskanál	1.32
1 jegy-tallér	2.—
1 jegy-érem	—30
2 darabka ezüstbe foglalt gyémánt	6.—

Ujvidék, 1909. május hó 24.

A Szerb Maticza
ügyészsége és könyvelősége.

Hirdetés.

Gőztéglagyár.

Fraunhoffer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitelű: fali-, gép-, kut-, lépes-, kövezőtéglákat és cserepeket stb. a legolcsóbb napi árak mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, Profuma Károly urhoz (Zrinyi Ilona, ezélt Kiqyó-utca 14. sz.) fordulni. 6—10

Minden család
asztalán

kell hogy ott legyenek a Dr. Oetker használati utasítása szerint készült tápszeres és utóételek (tészta stb). Dr. Oetker sütőporával készített kalácsok és tésztaemlék nagy tápértékű és finom, jó ízűségük által tűnnek ki. Dr. Oetker puddingporával a 12 f. és tejjel készült puddingok úgy gyermekek, mint felnőttek részére igen izlotes utóételt képeznek. Kapható mindenütt. Használati utasítás ingyen. — Ujvidéken árusítók: Böhm József, Ziegler Mór, Dietzgen J. és fia; Stefanovits L. és fia, Wagner testvérek.

Dr. A. Oetker, Baden-Wien.
Törzház: Bielefeld.

Halpaprikás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a II. Rákóczi Ferenc-uton levő régi szappangyári 130 sz. épületbe helyeztem át jól berendezett — vendéglőmet s ugyanott ma csüdtörtök, május megnyitáskor 27-én este halpaprikást rendezek.

Jó ételek és italokról, valamint figyelmes kiszolgálásról állandóan gondoskodva lesz Tisztelettel Ritter Ferenc vendéglős.

Eladó. Attila-utca 3. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott.

ELADÓ.

Egy nagyobb faluban — Ujvidékhez közel — hetipiacca, vasúti állomás, előnyös áron eladó:

két egymás melletti ház, még pedig egy kész vendéglő, a másik ház üzletnek is alkalmas. Ezenkívül hozzá tartozóan egy körülbelül 1/2 holdnyi, két utcára terjedő saroktelek. A házak jó anyagból épültek.

Bővebb felvilágosítást nyújt: Legyenac Totomir, Tündéres.

Eladó ház.

Peőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba, előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással Hajós Miksa ur szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Ugyanott bérbeadó: egy műhelynek is használható szép, tágas raktárhelyiség és egy nagy istálló több lóra.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyiro.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
---	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnév, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cég. nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Nősülés.

céljából megismerkedni, óhajta egy 48 éves építész (kinek évi 3000—5000 korona jövedelme van) egy 26—40 éves nővel, kinek 30.000—50.000 korona hozománya van. Fényképes ajánlatok Oriold Antal Hátszeg Hunyadmegye címre küldendők. 2—3

22731. szám 1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kramer Antal és Társa szabadkai bej. kereskedő végrehajtatónak — Nikovicz Emilné szül. Horváth Róza zsabylai lakos végrehajtást szenvedett ellen 1466 kor. 91 fill. tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék s a titeli kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság területén, a zsabylai 24. számú betétben Nikovicz Emilné szül. Horváth Róza nevében felvett A. I. 1—2. sorsz 1591, 1592. hrszám 217 □-öl kert a beltelekben, 55/a. öisz. ház 240 □-öl udvarral a beltelekben 1171 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1909. június hó 12-ik napjának d. e. 9 órája Zsablya községhez hoz kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1880. XXX tc. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Kelt Titelen a kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóságnál, 1909. február 6-ik napján.

Dr. Petrovits,
ktr. járásbíró.

Matkovits

szobafestő

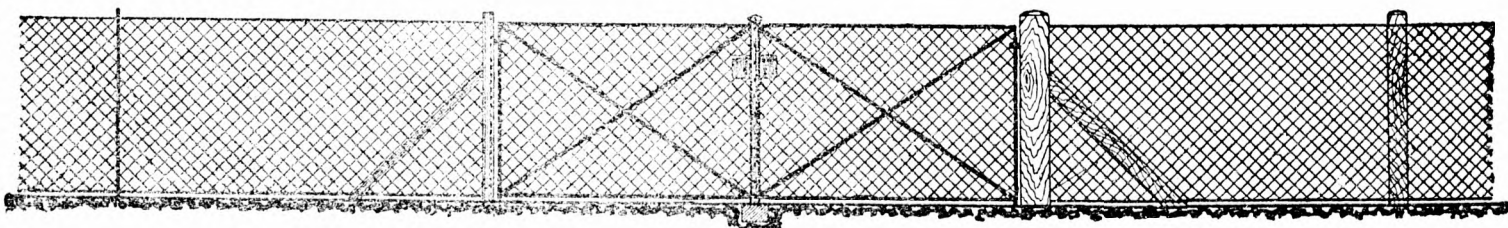
és mázólo

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMLOMHÁZ.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!
Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,
a sodrony vastagsága és fonatürbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1'20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.